

Arna Hadžialjević o pripravah na vlogo *Ismene* in o novih začetkih v novem letu

“Sem v obdobju, ko si upam biti jaz”

ANA KRŽIŠNIK BLAŽICA

Arna Hadžialjević je članica ansambla **SNG Nova Gorica** že od leta 2009 in je od tedaj prepričljivo oblikovala paletu najrazličnejših igralskih stvaritev, med njimi najbolj prepoznavne in nagrajene - Emmo v Gospe Bovary, Vido v Hura, Nosferatu!, Karin Thimm v Grenkih solzah Petre von Kant, Ondino v istoimenski tragikomični pravlji, Heleno v Trojankah, Lady Macbeth v Macbethu ... Med vajami za uprizoritev poetične politične drame *Antigona* Dominika Smoleta v režiji Luke Marcena sem jo poprosila za nekaj besed o njenem trenutnem delu, početju in počutju. V uprizoritvi, ki bo premiero doživela februarja, igra Ismeno, ki je, ob odsotni Antigoni, nosilna ženska vloga, nihajoča med odločnostjo sestre in lastno negotovostjo.

• Eno leto je minilo od zaključka vašega poročniškega dopusta. V tem času ste naredili že dve vlogi, dva vskoka in pripravljate novo vlogo. Kako ste se vpeljali v delovno rutino gledališča, ki mladi mamici gotovo ni pisana na kožo?

“Vsekakor občutim naš urnik, ki poteka do poznih večernih ur, kot veliko napornejšega za razliko od obdobja, preden sem imela malčka ob sebi. Vrnitev v delovno rutino je potekala zelo lagodno, kljub temu da sem se v prvem študiju ukvarjala s temo otroških ran zaradi zlorab. Po intenzivnem obdobju gnezdenja in povezovanja z novim bitjem sem se v resnici spet malo spomnila, kdo sem.

In presenečena ugotovila, da marsikaj več nisem, marsikaj pa sploh prvič v življenju spoznavam, da tudi sem.”

• Ali vas je materinstvo kot igralko, kot človeka kaj spremenilo?

“Ta prehod sem zaznala kot bogatenje, najprej v smislu, da zdaj pripadam eni ogromni skupnosti vseh mam, ki so kadarkoli obstajale - občutek tovrstne pripadnosti je resnično izjemen, kot bi naenkrat vstopila v popolnoma drugo realnost. Nekatere vrednote so se utr-dile in dobile svoje mesto kot še nikdar doslej, spet druge so se mi postavile na glavo, nekaterim se je spremenil nabo-j. Predvsem imam drugačne prioritete kot poprej. Vsak premik znotraj intimnega okolja pa nujno deluje na spremembe v zunanjem okolju. Sama se ne ločujem na človeka, mam, igral-ko; vsaka funkcija nosi del žara, ki ga gojimo znotraj sebe. Absolutno me je materinstvo spremenilo - zmehčana sem do svoje srži.”

• Trenutno se pripravljate na veliko vlogo Ismene v poetični politični drami *Antigona* Dominika Smoleta. Kakšna bo vaša interpretacija Ismene, ki je razpeta med karakteristikami junakinje in antijunakinje?

“Ne vem še docela. Hvala bogu. Pri njej mi je zanimivo to, da je venomer ali zgolj na robu svoje prave narave ali zelo daleč od svoje resnice. V besedah drugih likov je veliko govora o tem, kakšna je ona - vzvišena, bistrourna, preudarna ... Vendar v drami nikoli ni zares v svoji moči. Idealno zanje bi bilo, da bi bila ves čas v odnosu do svojega centra, torej da bi bila v ravnotežju med mirom in varnostjo. Ker pa ni idealnih okoliščin, v katerih bi se Ismena lahko v polnosti razcvetela, jo redko vidimo uravnoteženo. Prav ta lom ali odmik od nje lastnih potez jo dela - Ismeno. Ves čas jo meče iz cone znanega in samoumevnega ter s svojimi neustaljenimi odzivi deluje, kot da se rojeva neka kopija Antigone. Ima potrebo, da se vrne v svojo lastno esenco, da je spet stanovitna. Je izredno tragičen lik, ker se skozi dramo prebije do konca, ko je še manj Ismena, kot je bila na začetku.”

• Predstava je namenjena tudi srednješolski publiki, saj je Smoletova *Antigona* maturitetno branje. Kaj bi sporočili maturantom, ki se potijo ob tem kompleksnem delu?

“Beri, beri in prebiraj, znova in znova. Zgodovinsko ozadje že poznaš, a to ni več tako zelo bistveno, ker je pred tabo resnično veliko dramsko delo, ki n-govarja tako intimne kot družbene aspekte in ga lahko umestimo v katerikoli danes. Ko se ti zgodi 'aha' moment ob branju, takrat zaupaj svojim instinktom in povezavam, išči jih v izkušnjah, razmislekih, opažanjih, ki jih nošiš ti. Smoletova *Antigona* nedvomno odpira široko polje za interpretacijo tako časa kot likov, njihovih dolžnosti in načel, kolebanj in nuj.”

• Pred kratkim ste nastopili v mladinski predstavi *Neustrašne*. Igrate plavalko in igralko Annette Kellerman, ki se je kot prva ženska kopala v enodelnih kopalkah in je tudi kot prva igralka v glavni vlogi v hollywoodskem filmu nastopila gola. Kolegi tudi vas poznamo kot precej neustrašno. V čem ste najbolj neustrašni in česa se morda bojite?

“Navajena sem, da delujem najbolj neustrašno tam, kjer se najbolj bojim. Mislim, da se marsičesa ne bi lotili, če bi vedeli, kaj vse nas čaka za vogalom. Naše odločitve in izbire so plod naših sprotih korakov v življenju, včasih nas podpirajo, včasih nas popirajo po glavi. Na ta način življenje vodi dialog z nami. Konkretnije, najbolj sem neustrašna v tem, koliko si naložim, nato pa se ustrašim, da tega ne bom zmogla. In korak za tem sem najbolj neustrašna pri tem, kako se spopadam s temi strahovi. Ampak take izkušnje prinesejo nova učenja. Zdaj recimo znam prositi za pomoč, se potrepljati po rami, če poskrbim za le malo od naštetega, si vzeti pet minut samo zase. To so dragocene veščine.”

• Vskočili ste v komedijo *Tridesetletnice*, ki trenutno gostuje po Sloveniji, in sicer v vlogi Leticije. Ta se precej razlikuje od vaših dosedanjih vlog. Kako ste se

počutili ob študiju te vloge?

“Študij za vskok je osamljeno početje. In zelo stresno. Po končani predstavi sem takoj zbolela. Logično. Isto se je zgodilo pri prejšnjem vskoku v *je-rebiko*. Obe predstavi sta mi zelo pri srcu, v *Tridesetletnicah* uživam. Ugaja mi, da lahko na odru pojem, plešem in prisluhnem smehu iz dvorane. V naslednjih mesecih nas čaka kar nekaj gostovanj po državi in imela bom priložnost, da se dodobra uigram.”

• V kakšnih vlogah se sicer počutite najbolj in kaj vas v gledališču najbolj osrečuje?

“Ravno v tistih, v katerih se na začetku ne. Ljudje smo radi v cono ugodja, ampak ta je običajno past - načeloma ne omogoča preboja, rasti. Ko se srečam z vlogo, ki me pahne v cono neugodja, zaznam to kot dober znak, da se mi bo lahko odprlo novo, zanimivo polje za interpretacijo. Sploh ko delam z režiserjem, ki bere besedilo tako, da vidi skozenj in čezenj. Ki me porine in spodbuja, da skočim, se prebijem in splavam v avtentičnem izrazu. Oh, milina!”

• Kdo so sicer še vaši gledališki vzorniki, vaš navdih?

“Ljudje me navdihujejo in vsakič se me dotakne nekdo drug. Zelo spoštujem veliko gledaliških umetnikov, ne morem pa reči, da imam prav vzornike. Privabi in zbudi me sveža misel. Igralec, ki si upa se odpreti, pokazati svojo ranljivost, ki poskuša, ki je prisoten. Male stvari, a tako zelo markantne. Trenutno se navdušujem nad režiserjem, s katerim delamo *Antigono*, Luko Marcenom. Izjemen mladi virtuoz. Nasploh opažam v novem

valu mladih ustvarjalcev veliko poguma in razbremenjenosti, ki pa hkrati vsebuje dobro mero kritičnosti. Zelo navdihujoče. Sama sem bila v teh letih veliko bolj izgubljena. Verjetno nas premaknejo prav tiste vrline, ki jih poskušamo sami pri sebi razvijati. Tako, opažam, sem v obdobju, ko si upam biti jaz, pokazati sebe kot še nikdar doslej. In pri tem se čutim podprto, varno.”

• Celotna družba in z njo seveda gledališča se soočajo s postkorojsko krizo. Kako jo občutite vi in kako jo premagujete?

“Moj urnik je zelo natrpan z obveznostmi, s katerimi sem se primorana soočiti sproti in z veliko mero potrpežljivosti. Včasih sem bežljala in želela pokriti čim več teritorijev, zdaj pa uspem z manj narediti več. Oziroma dovolj. Zelo poskušam skrbeti za svojo energijo, da je ne razsajam naokrog po nepotrebem. Imam jasno začrtane prioritete. Med njimi ni mesta za ukvarjanja z zunanjimi dejavniki, ki, zdi se, nalašč delujejo kot motilci. Seveda močno občutim strah in negotovost, ki veje med ljudmi. Zdi se mi strašljivo, kako smo brez prave smeri. Vidim pa to kot priložnost, da se vsak posameznik posveti sebi, svojim osnovnim potrebam in zadovoljstvu v malih stvareh. Mislim, da je ključ v občutkih hvaležnosti za vse, kar nas podpira, pa tudi za dvom ali turbulentno obdobje, ki nas lahko doleti. Mislim, da je dobro postaviti situacije, ki se nam dogajajo, v perspektivo. Sprejeti, da je včasih pač treba iti skozi izkušnjo, da bi spoznali, se naučili. To nas bogati.”

• Značilnosti te krize so tudi številne bolezni, ki trenutno razsajajo naokrog in seveda tudi v našem gledališču. Kako v tem času skrbite zase, da se ohranjate v kondiciji, ki je potrebna za delo, kako v teh mrzlih dneh poskrbite za svoje zdravje?

“Na žalost dnevi niso ravno mrzli, travniki so polni rožic. Ampak dan je le kratek, kliče k umiritvi, tako da poskušam najbolje, kar se da, slediti bioritemski uri narave, zelo sem pozorna, da je moj spanec optimiziran, da se kvalitetno prehranjujem, da skrbim za svoje misli in da poskušam stresne situacije zaznavati kot izzive - včasih bolj, včasih manj uspešno, a vendar, to je trening. In verjamem, tudi dobra popotnica za najinega sina, ki, jasno, vse vpija, vsega se uči. Skrb zase je definitivno eden pomembnejših aspektov, ki bi mu jih rada predala.”

• Ker smo v mesecu novih začetkov, kaj bi si v svoji karieri najbolj želeli in kaj vas še najbolj zanima v življenju?

“Zadnja leta sem usmerjeno sejala in nekaj od tega bom lahko v letošnjem letu tudi požela. Strah pred novimi začetki lahko hromi, zato je moja resolucija tudi, da si dovoljujem pogumno vstopati v nova poglavja v svojem življenju. Oplemenitila se bom z novimi znanji, ki jih bom lahko predajala naprej. Pripravljam tudi teren za avtorski projekt. Z družino nas čakajo premiki na bolje. Lepe stvari, ki terjajo, spet, potrpežljivost in vztrajnost. Po mojem mnenju, dve esencialni prvini za uspeh.” •

FOTO: DAMIR IPAVEC

Arna Hadžialjević

FOTO: DAMIR IPAVEC

Prizor z vaje za uprizoritev *Antigone*